

خلق ایچین

تاشا :

۲

فردا مفری

کرم ایله اصلی

محرر

سازگار = اوپرا طرزنده بسته لیک اوزره

ایکی پرده لک

منظوم پیس

[برنجی بیک]

احمد زکریا خان

مدیریت شوقین

۳۳۵

İSTANBUL

BÜYÜKŞEHİR

BELEDİYESİ

KÜLTÜR KİTAPLIĞI

ATATÜRK KİTAPLIĞI
MUHSİM FETUĞRUL KOLEKSİYONU

Kayıt No: 215

خلق ایچین

تماشا :

۲

فواد ضامی

کرم ایله اصلی

سازگار = اوپرا مارزنده بته لیک اوزره

ایکی برده لاک

منظوم پیس

[برغی بیك]

احمد الشان کاکانی

ملفوظات

۱۳۳۵

İSTANBUL

BÜYÜKŞEHİR

BELEDİYESİ

ATATÜRK KİTAPLIĞI

برنجی پرده

قبصری خارمنده پيظار باشی • صباع

برنجی سخنه

کرم • صوفی

کرم

صوفی قارداش، نریه کلدک، نرده یز ؟
بولونچور آیواه آرادیم ایز .

نه دومانلی طاغلر نه شن اووالر
خیر قورمچورلر نرده در اوپار .

یدی ییلمی اولدی ؟ بویله سرسری
کلب کیدیورز ایلری کری .

سنیده دوشوردم غربت ایللره .
بنله برابر اولدک آواره .

اشخاص :

کرم اصفهان شاهنک اوغلی
صوفی کرمک آرقاداشی
کشیش اصفهانلی
طودو کشیشک زوجہ سی
اصلی کشیشک کریمہ سی
آصادور قیصریلی برقوقیوچیی

حلب پاشای

قیصری بکی

» قاضیسی

» مفتیشی

اوجیلر ، قیزلر ، پاشانک ، بکاک انبای .

TÜRK KİTAPLIĞI

کرمک طاغری ایکه تیر آهی
شو اوزون کیچنک بوقی صباخی ؟

صوفی

کرم ، امیدکی کسمه مولادن .
یاره قاووشدورور برکون یارادن .

باق شفق سوکیور ، آغاریور طاک
ارجیشک اتکی چاملی بر اورمان .

طوروسک اک بوکسک بریدر بو طاغ
چوره یانی بویه قورو ، چاپیر ، باغ

جیویلداش یورلر اورمانده قوشلر .
برازدن افقکده سلطانی طوغار .

سچر کوزلرمن شو کوزل شهری .
صانیرم که دیرلر بوکا قیصری .

کرم

قیصریمی ؟ نهوت اورده دیدیلر .
یاری طوغروو چیقسه بو قوطلو خبر

— طاغه بلوارادق —

ییلدیزله اوپوشن ای اولو ارجیش
اتنککه وارمش اوپر آغلارم .
بی سوکلیمدن آیران کشیش
بورادن جیدی می ؟ سویله ، خنکارم ؟

هم یارمدن ایتدی هم وطنمندن ،
قاچیردی او طالم سودیکم قیزی .
خبر ویر سن بکا اوسلطانمندن .
بواقه طوغدی می او طاک ییلدیزی ؟

طاغلرک ایچنده سن ای شهریار ،
صفایه وارمشک سودیچککه .
ایدنمشک بوشن ، کوزل شهری یار .
اکیلده بر ، نیم زارمی دیکله .

دیلرم مولادن اولک بختیار
سن قیصریه کله ، اوده سنکله .
کرم دیز : ییلار وارکه دیار دیار ،
بدرم عشقی آم واینله .

سحر وقتی بابل فغانه باشلار ،
یانارم آکدقجه جوان اصلیمی .
دردمله ایکه دی دره لر ، طاشلر .
آرادم اوجیلان کوزلی نازلی می

هائىكى حور يىدە وار اوھلال قاشلار ؟

يارمك جىتەدە يوقدەر مثالى .

يىتە بوشانيور كوزمدن ياشلار .

قاچيور اوكدن حتى خيالى .

ايگىنجى ھىكەنە

اولكىدەر . آرمېدەر

آوجىلار

اوجىلار كلبور ، طاغلار بول وىرك .

قىسقانمايىك زدن آلاكيكى .

چىكىرى امدىكە اودرە لرك

مسك كى توترى عمارى ، ككېكى

اورمانك ايغنى آچىك كوسترك

نازلى بىلدېرىجى ، يوصە ككلىكى .

ارجىشك ھواسى جام قوقولودى .

قورولرى كىك ، جىلان طولودر .

دىنانك جىنى آناطولودر .

توركك آچىدىنى بول مرداك يولودر .

عجمك زال اوغلى رستمى وارسە

بزم ھىر برمن قوزان اوغلودر .

صوفى

ھىيىكىت دايىلار ! اوغورلار اولار .

آوجىلار باقازمى ھىچ صاغە صولە .

بزا ايى غىريز دوشەمشز يولە .

ايكى سوزم واردر وقتىكىز طارسە .

يدى يىل كىرزىز ايتەدن صلە .

قىصريە دىنن شەر بومىدەر ؟

صوغوق پىكار شو قايناپان صومىدەر !

يور ككىز قادار صو طورومىدەر ؟

بركشىش قىزىنك پىزلر خلاصە

پىشەدن كىدورز ايتەدن صلە .

آوجىلار ك برى

ئەوەت صفا ككشىكىز ھەمشەرى .

قايتاق بودر ، شەرمىزەدە قىصرى .

آغىرلار خاقمىز ھىر مسافىرى .

عزىت اكرام بولور ھىر كىم اوغىرارسە ،

اويلە قورولمىدەر تورك شەرلرى .

كرم

امان كوچنەمەيىك ھەمشەرىارم ،

طوروك آكلانايىم سىزە اصاحى .

ISTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
KUTUPK KİTAPLIĞI

اصفهاندى باشلار بىم سىفرم ،
آرام هر يانده كوزل اصلىي .

سودىكم بر ظالم كىشيش قىزىدر .
سحر وقتى طوغش طاك يىلدىزدر .
هر رانى قابىي او يان سىزىدر .
آرام هر يانده كوزل اصلىي .

بىل كل دالنده ياپار يووالر ،
بكا طار كالر اك كىشيش اووالر .
اوقاجدىقه قارا بختم قووالار .
آرام هر يانده كوزل اصلىي .

قرار ورلشدى دوكون درنكه ،
سوزده كىره چىكدم همەن كردكه .
كلبي آلفه كىنك زىكىيه
بولامادم ايواه اونده نازلىي .

مكر اينكى يوزلو وفاسز كىشيش
ويرىلن سوزلره خيانت ايتش .
قىزى آلوب كىتمش ، كىدىش او كىدىش .
آرام هر يانده كوزل اصلىي .

اوالا كوزلومى هر كون آكارم ،
دردى اغاچه ، قوشه يانارم ،

كوزمك ياشيله طويار ، قانارم .
آرام هر يانده كوزل اصلىي .

اوجان طور نازله حسب حال ايدر ،
سرويدن ، بىلدىن صورار . خىر .
يدى يىلدر ايشتە بويە دربدر
آرام هر يانده كوزل اصلىي .

بر آوجى

واه ، زوالى عاشق ! يازىق ! يك يازىق .
ياردن اوزاق دوشمك ، نه اقبال سزاق !
نره لرى كىزدك آكلاتسه كىزه !
راست كىنمه دىيى طوغرو برايزه ؟

كرم

دىككە يىك اغالر وقتىكز وارسه .
يولجىي يولندن ايدر حكايەم .
نەدرلو بن ايشەم سزه خلاصه
يولجىي يولندن ايدر حكايەم .

اوكجه سلام اولسون كوزل وطنه !
اودر كىشىيه هم بابا هم آنا .
جانمە باشمەله قوربانم اوكا .
نه يازىق غىرىم وطنده ، كرم .

İSTANBUL

BÜYÜKŞEHİR

BELEDİYESİ

NATÜRK KİTAPLIĞI

كشيش ، نه به كيردك نيم قائمه ؟
سبب سنك انجق بوخسرامه .
پدرمه قارشى او عصبانه
تكريدن نه درلو عذر ديلم .

كرچه دز چو كرك اويدم الى
فقط او آربيلش بوكدى بلنى .
اه اوصوك باقىنى ارستى بنى !
قيامته قادار سورر بولكم .

مبارك اختيار وعدى ، وعيدى
بپهوده كورونجه كسوب اميدى
جهنمه قادار يولك وار ديدى .
يامان بددعا به اوغرادى كرم .

آنامده اوغراشوب طوردى برزمان .
باشمدهكى سودا ويرمده امان .
آلئك يازبى يامانش يمان .
طاشلى آغلا تير نيم حكايه .

اصليك حمرتى جامه يتدى .
صبرم ، اختيارم المدينه كيتدى .

موم كى وجودم اريدى بيتدى .
خاستا خاستا دوشدى يولاره كرم .

بهوت بويم بو كوك ، يوزمده قاره ،
بوجان قارداشمه نه سرت روزكاره
باقدى نه ياغوره نه دوشن قاره .
بويله برصاحده باشلار حكايه .

يولوز اوغراى صيق بر اورمانه .
مكرسه كلشنر سلطان طاغنه .
طوتولدى ايچنده اويله دومانه
كه كوزكوزى كورمى جاردي ديلم .

طاغنه ديدم : سلطان طاغى
نه دوماندر باشك سنك .
شاشيرتيرسك صولى صاغى .
نه دوماندر باشك سنك !

بولوطردن صاريك وار .
بياض چيكن ، قاره شالوار
كپيرسك سن ، قوجه سردار !
نه دوماندر باشك سنك !

بزه يول وير ، قوجه خنكار !
نه دوماندر باشك سنك !

بويله - بويله كچدى برزمان .
نهایت نصله طاغبلدى دومان .

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

کجید و بردی بزه آجیوب سلطان .
اوچنده برطار بول کوستردی اورمان .

در تبه آشوب زنجیه واردق .
کلنه کچه یاری صوردارق .
دیدیلر : سودلک خویده در آرق .
طوروب دکلمه دن خویه یوللاندق .

مبالغه ایتدم سزه سویلرکن .
یوقسه سو کایمه هرصاح ایرکن
ملاق اولدیغ باغدن کچرکن
طوردم اغلایه رق ؟ وداع ایدرکن ،
دیدم : ای برزمان اصلیمک ایاغی ،

چننه زابق سریشدیرن ، باغ !
شیمدی اوزانیاقلر زده عجیبا ؟
سنده آ غلامش آه او دلربا .

باری شوسرویکدن صورالم خیر .
اوده چونکه بزی کوردی برابر .
اونده هجریه یاقندی اوداير .
اوده روح کبی فلکه مقبر .

طوغرو سویله سروی ، بی آ کدیمی ؟
ملاقانلرمن خاطر لاندیمی ؟

اونلری یاد ایدوب حیفلاندیمی ؟
سکا یاصلاندیمی ، سروی ، کیمه دن ؟

سرينه بیکانه قالمش دکلسک .
سنک قادار اونی عجب کیم بیلسین ؟
طوغرو سویلر سهك قدك اکیلسین .
بکا یاصلاندیمی سروی ، کیدرکن ؟

خویولورک قلی بکنر الماسه .
بز او الماسلرله کلدک تماسه ؟
دبیلرکه پاپاس کجی سلماسه ،
یوتار یخدن دها اوچ کون مقدم .

سلماسدن کنجه به کیتدی دبیلر .
اوردن ده روانه کیتمشلر مکر .
رواندن جیلدره کوروندی سفر .
طولانندی بویه له سرسری ، کرم .

جیلدرن اخسخته ، باکو ، اردهان
دیوب قوشدوردیلر بزی چوق زمان .
نه کوزل مملکت شو آذربایجان .
سوزم یالان اولور سومه دم دیسم .

حمای ققلیسده کیدوب کورمه لی .
چیقوردی بر کون گوزی سورمه لی

برآفت که دیرلر کورجی کوزلی .
کوزلکدی بالذات جانلی ، جسم .

اویله دلبردی که اصیلدر صاندم ،
قوشه رق اوکنده یره قاپاندم .
صانکه نطقه کلش بره نایاندم .
ایشیدن دیردی که : زواللی سرسم !

کندمه کله دن هپ باغیرمشم
نه دینسه ایشتمز بر صاعیرمشم ،
یرلره یوز سورروب هپ جاغیرمشم
هی اغالر کیدن یاورو بنذر .

صالینه صالینه چیدی حامدن ،
هی اغالر کیدن یاورو بنذر .
اوزه نمش یارتمش اونی یارادان ،
هی اغالر کیدن قومرو بنذر .

تغلیسدن ایتدیلر کریه روان
جنوبه سوزولک تکرار شالدن .
قارصه اوغرایه رق یازیددن وان
شهرینه طایاندق بولوب برکروان .

کولک کنارنده بش اون حرامی
آلحق اوزرمیدیلر قالان بارمی .

یتیشدی امداده شیخ آدامی .
بذل ایتدیلر کردلر بزه اکرامی .

واندن جیقوب کیردک بز موش اوواسنه ،
اونی ده کچدکن صوگره پایینه
کیروب جلا ویردک کوکل پاصنه
اوکوزل اووایه براش بیله مم .

اوا دکل صانکه یشیل بردکتر .
سزده کورسه یدیکتر اویله دیردیکتر
فقط تفرجه چقمقماشدق بز ،
لاله لی طاغنه طیرماندی کریم .

اونده قاره برقیش بز ی باصیدردی .
قلاغوزمزد یولی شاشیردی .
رحمت دکل صانکه کولک بوشانیردی .
اوطوفانی بیلمم نه یه بکنزه تسیم .

لاله لی طاغنده یولی آرتیدق
جاغیررر ، یارب ، قورنار ، امان ، هی !
بریانده یاغور ، قار ، طولو قاریشیق .
دیگر یانده بوجه طاغلر دومان ، هی !

کوز کوزی کورمه من ، قولاقلر چینلار ،
آزغین بوغا کی اېکلیده رطاغلر .

ایا قلم طوکار ، دیزلم صیزار .
طوفان بردقیقه ویرمن امان ، هی !

اووالر نمونه ولوب دریادن
امیدم کسیدلی بنم دیادن .
باریندیغ باغری او بوق قایادن
باغیردم : الهی حالم یامان ، هی !

شو برزخده ربم ، اوچ مخلوق وار .
بری بنم عاصی ، مجرم ، کناهکار .
فقط شو ایکیمسی صوچسز اوغلانلر .
اونلری اسیرکه سن ای رحمان ، هی !

فریادمه جواب وروب برصدا
اولیووردی مهن برآتلی پیدا .
مکرسه خضرمن کلیر امداده .
ترکسنه آلدی مراوحجری .

دیدیکه دابهمن برآز حاشاوی .
ایترکن ، چیقارکن دیک بایرلری
اولورکه سرعتی اورکوتور سزی
حقیقجه یوموکر کوزلرکزی .

کوزمن قاپلی کیندک رزمان .
اوضرومده بزى ایندیردی آدن .

برخطهده اولدی کوزلردن نهان .
برنهوه مسافر ایندیله بزى .

خاستالانوب اونده تام اوچ آی یاندم .
کابو-لر کچیردم ، اولوم آتلاتدم .
فقط حکایتی جو قیجه اوزاندم ؟
یوندن اوتنه سی قبضه کسالم

ارضرومدن زیله ، توقات ، خلاصه
برجوق برکنزه رک ایندک سیواسه .
یسلدز طاغی ویردی بزه جوق طاسه
قیزیل ابرماغی ده اوله کچلم .

سیواسدن اوغرادق اوکجه ق طافه
صوکره تکرار ایندک قیزل ابرماغه
اونی کجوب کلدک سزه صورمه
خان اصلیمی کورن ، بیان وارمیدر ؟
شهرکز اونکله بختیارمیدر ؟

آوجیلر

ایچمزمده بیان بوق بزم ، یازیق .
فقط شیمدی شهره کیرنجه آرتق ،
بلکه بر بیلنه راست کلیرسیکنز .
بز آودن دوتجه یاردیم ایدرز .
شیمدیک الله اولک امانت

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

کرم

رېم سز لړده وېرېن سلامت .

صوفي

کوله کوله کيدک او غورلر اواسون .

چانغلر چوللوکله ، طاوشانله طولسون .

— آوچيلر کيدرلر —

اوچنچي صحنه

کرم . صوفي . فيزلر

فيزلر

هر صباح ايرکين

شفق سوکرکن ،

خوردوز اوترکن

کيدوز صوبه

بز کوله کوله .

قوغولر کوله ،

بلبلر کله

طلالار کيدرکن

— ۱۸ —

وارېز صوبه

بز کوله کوله .

کرم

صاليه صاليه بيکار باشه

کلن آهو کوزلو عقلی آلدی .

شاهين باقيشليمک کان قاشنه

اوج کيجه، لک يکی آی شاشه قالدی .

دستی طالديردي بوز کي صوبه .

باييلدم اکلين اوفدان بويه .

اوانجه جک بلی ، رېم قودويه ،

عقلی سوداسی انکينه صادی

شاهين کي يينمک ايستر آتلره .

برلانطه کوکسی آچار يادره .

دونوب باقاز بيله بوفر يادره .

صوده خيالک سيرينه طالدي .

قدرتدن سورولمش کوزه سورمه لر .

غمزه سی اوق کي سينه می دلر .

کيبيککری اوزون رؤيالر سويلر .

سوزوک باقيشيله کوکلی چادی .

— فيزلر بو سوزلردن کوسرلر ،

طاريلوب چکيله جک اولورلر —

— ۱۹ —

صاقین اینجینه بیک نازلی باجیلر .
ایسته م کل یوزلر آهمله صولسون .
کناردن کجه م یول سزک اولسون .

یورکده چوقدر غملر آجیلر .
ینه هب زمرلر ایچمه طولسون .
آغولر ایچیم یال سزک اولسون .

کوجمه بیک بکا ؟ بردردرم ،
مراد سز عشقمی طورماز یدرم .
یانفیلویم بر صو ایچر کیدرم ،
غی یاردن ایدن الهدن بولسون .
بریودوم صو ویرک کول سزک اولسون .

بکا کرم دیرلر ، یارمه اصلی .
ایچم یارالیدر ، جکرم یاصلی .
نازلیدن آیرلدم ، یاسلیم یاسلی .
ایسته م که اوده صاجنی بولسون .
بن قاره کییم آل سزک اولسون .

— سزک بری آتین طاسله صولوبر —

مرحتلی کوزل ، قران اولایم ،
یارمی غیب ایتدم ، نصل بولایم ؟

اگر راست کلدکه بتم اصلیمه .
یری خبر ویر ، پندن صاقلامه .

قیز

کیمک نهسی اولور سنک سودیکک ؟
بتم بورالهی اصلی دیدیکک ؟

کرم

اصلیم برکشیشک کره سیدر .
اصفهانلیدرلر ، بورده مسافر .

قیز

برکشیش قیزی ؟ دیمک اونهی .
بیله بیله اونو بیلیر ویرژی .

ویرژی

اورته محله ده برطودو واردر ،
دیشی برقادیندر آزیجق صاگیر .
قوجه سی کشیددر اونک واقعا .
کایساده بعضاً او ایدر دعا .

قیزلره بونلر ، اوچ آی اولبور ،
طیشاردن کلدیلر ، بتم آصادور ،
شو قویو بیجی ، یوقی ، قیزی ایسته مش ،

یاخود اونی داماد ایسترمش کشیش .
 بویله بر روایت دونیوردی دون .
 اصلی وارسه ایشته یکی بر دوکون .

کرم

صوفی، قوش ا کلاه سن قوزوم بواشی .
 اکر اویسه ارتق خان کشیش
 زنارلیله آصوب بوغمالییم آه !
 چونکه یابدینی شی الیوبیوک کناه .
 اصلیم آند اییمشدر وادمه بکا .
 نصل ویرر اونی ایلك اوغله ؟

دردنجی صحنه

اولکلیله • کشیمه • طودر • اصلی • آصادر

ویرژنی

نه تحف تصادف ! ایشته دردیدی
 بو طرزه طوغرو کلیورلر

کرم

۱۰۶

ویرژنی

خاییر باقی دوندیله قوجه سوکوده
 طوغرو کیدیورلر .

کرم

اوهت شو سیاه

قدیفه قالمیقلی بزم کشیشدر .
 اوده بلکه بزی کوروب بیلمشدر .
 آصادر دیدیک دیمک یانند .
 فقط ندرکن شو آجی صدا ؟
 آه اصلیم کیتیمور اوایی غدار
 صاحبزادن چکوب سوروکیورلر
 چکلیک جلالر ! کرمدن کان !

اصلی

کرم !

کرم

قوربانم اصلیم سکا بن .
 قورقه ، زیان کلز بندر باباکه .

اصلی

هپسک صوچنی باغیشلا بکا .

كشيش

طودو ، آصادور بز بكة وارالم .
بو نصل انضباط ديه صورالم .

بشمجى صحنه

ارلكيلر . بك . جلب ياشاسى . قاضى . مفتى

توابع

طودو

ايسته بك كليور بويوك آلايه .

يوللى كهلم بريافاراييه .

طودو . كشيش . آصادور .

بكم ، يانقين وار !

بزي وورديلر !

ناموسمن آه

اوليور تباه .

بك

نه ايسئورسكنر؟ نهدر بو فرياد ؟

كشيش

بكم ، سندن اولور داد ايله امداد .

بو آدام اصفهان زوربالرندن

بريدر ، قيزمى چوق ايسته مشدى .

اوغراشدردى بى برخيلى زمان

الندن قورتولمق مشكل برايشدى .

نهايت قاچقده بولمق خلاصى .

طولا شدق قافقاسى ، وانى ، سيواسى .

دها برجوق بى ؛ اوزون حكايه .

نهايت سيفيندق قيصرهيه .

بويوزدن يوللارده اولمق بريشان

بكم قورتار بزي سن شوبلادن

ايسته دعواستى سويلدم بكم

عدالت ايسترم بودر ديلكم .

بك

قاضى حضرتلرى ، كورك دعوايى .

مفتى حضرتلرى ، ورك فتوايى .

فتنهنى آننده باصمق كر كدر .

بويله زوربارلى آصمق كر كدر .

کرمی ؟ بواسم یاباشی دکل .
فقط او بوالسون ؛ اولورمی قابل ؟

مقی
باق کشیش افندی ، قیزک نادبیور ؟

کشیش
افندم ، جاهلدر ، بهتان اییدیور ؟

حلب باشاسی
نصل بهتان ؟ ایسته سوزی آپ آجیق .
سویشن کنجلی آیرما ، یازیق .

کشیش
بزر راضی دکان ؛ دکلکی طودو ؟

طودو
بو قیز باشمزی بلایه صوقدی .

آصادور
آناسی یاباشی سکا و برمه دن
نه حقه آلیرسک نشانلیی سن ؟

کرم
روحک توکنمز اشیاقیله

طودو
یاشا ، بک افندی ، عدالتکله !

کشیش
ریم دائم ایتمسین بودولتکله !

قاضی
ایشی ایتملیز کوزجه تدقیق .
ایده لم برکله اصلنی تحقیق .
فلکک طاعنمز کرم وسردی .
قیزم سن ده اکلات بزه دردکی .

اصل
یابامه بن یالان اسناد ایدمم ؛

یا کیلیور دیرم ، مزور دیم .
کرمله ازلدن سویشممز بزر .
نکاحل کچی ز آندز ایمممز .

دنیا عالم ابرام ایسه لر بکا
أولورم وازامام بریشقه سنه .
زورله کوزلکمکی اولور عالمده ؟
نیم بوتون عقم ، فیکرم کرمده .

حلب باشاسی
- کندی کنبینه -

عشقكم مسلم اولان حقیله ،
سوکلی اصلیمک عنایتله .

اصلی

خاقانک الهی عدالتله .

حاب پاشاسی

کشیش اغندیدن بزده القاس
ایدرز ، بو ایشی ارتق بیتیرسین .

کشیش

نکاح بیک کیسه دن اکسک اولاماز ،
قیزی آلمان کیدوب کتیرسین .

کرم

باہام اسفہانده شاهرر بوکون صاع ،
ایکی بیکده یوللار اوغلی بازارسه .

حاب پاشاسی

اسفہان شاهرر مخدومی کرم
سنمیسک ! کل اوغلم ، بیکیت شہزادہم !
کل اویم ارسلانم اصل آلکندن .
سن هنوز طوغشدک کہ بویوک خاقان
خی خدمته چاغیروب آلدی ،

پیری بیل اولمغه ایکی آی قالدی .

کہ ماتمک الک شانلی دولتی

بکالایق کوردی او سعادتی

برآی اول بکدم بن امامیسه ده

شیمدی کیدیورم حلبه پاشا .

یولده اوخرادم قیصریه .

مسافر اوله رق برادر بکه

اوچ کون ایتدم اونده کوزلجه راحت .

بوکون کیدیورم ، ویردیلر رخصت .

سزیده بن ارتق بوده براقام

خاتم قیزمزله بوپورسن ، پاشام .

کشیش اقدی ده کلک ایسترسه

حلبده حاضردر اوکا بیک کیسه .

شہامتآ بدن صوکره ایسترز ،

حلبدن حضوره انہا ایدرز .

ایشته درت کچیلان حاضردر مزه .

تابع شہزادہم اراده کزہ .

جماعت

پاشاسین حلب پاشاسی !

پاشاسین کرمله اصلی !

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

دیدم، روحك اویاسنی دیکله :

كوك يوزنده اوتوب كان طورنار ،
اوتمهيك باشمده ، كوكل شن دكل .
سزی بك سوردی ، گلیور اویار .
اوتمهيك باشمده ، كوكل شن دكل .

سز هواده سربست طولاشیرسكنز ،
زده بهار وارسه اولاشیرسكنز .
اوپوشور ، سوبشیر ، قوقلاشیرسكنز .
اوتمهيك باشمده ، كوكل شن دكل .

نی سوریورلر قاقوب ایتەرك ،
قیاحمش کی دیاده سومك .
كرمدن آیردی نی آه فلك .
اوتمهيك باشمده ، كوكل شن دكل .

یایم انام بکا ایکی دشاندر .
یارم یتشمزسه حالم یاماندر .
اصلی طوغدینغه بوگون یشماندر .
اوتمهيك باشمده ، كوكل شن دكل .

ایشته کیچه کوندوز بویه اغلاردم ،
لكن كوز یاشی ایلدن صاقلاردم .
اویله کیچه کوندوز یانوب کیزلیچه

ایکنجی پرده

علبدیه کرمه قصبص ایرلس برقوناقده
کلبن اولامسی

صحنه

کرم . اصلی

کرم

اصلیم ! یدی ییلدر سنی آکارم ،
آنشدن برکوملك کیمش یانارم .
سنده برآز نی آکدکی اویله ؟
یوقسه اویایا که قاندکی ؟ سوبله .

اصلی

قوربانك اولایم سکا ته دیسەم .
عشقکله دیوانه اولشدیم ، کرم .
برکون طورنارله باقەرق شویله

ایکله مک بیلسه که نه ظالم انکینجه !

بیلیم ، سن ده چوق اذیت چکدک .
هرجه نتیجه بدن قات قات یوکسکدک .
لکن هیچ اولمازسه سیرداشک واردی ،
دردکه اورتاقلق ایدر ، او یاردی .

او کیمشدن بزه اولسون یادکار
اویانیق غزالر ، ظریف قوشمه لر .
بوکیچه اوشهور بیتلرکدن
اک کوزللینی اوقو بکا سن .

کرم

نیمده سودیکم « کوکل » ردیفلی
برغزم واردر ، « کوکل » غزلی : (۱)

« کوکل ! »

برزمان فلکه سرافراز کوکل !
نعمت ایدردک نه نیاز ، کوکل !
سر آزاد اوچارداک آ شاهباز کوکل !
نه اولدی ده دوشدک آ سرباز کوکل !

سودا دین مشکل ایشی صینداک .
عشق اوقی دگدی سکا ، قانداک .
تیرلدی اوکودن قولک ، قانداک .
بوسقط وجودله اوچولماز ، کوکل !

(۱) موسیقی اصطلاحینجه

— ۳۲ —

اوزکی الماسدن قتی صانیردک
کندی آلدانیر ، اویلا نیردک .

بیلیدک صاقیر ، چوق قازانیردک
صیرجه در قیرارسه که او کولماز کوکل .

اویله یوکسکاره هوس ایتیزدک ،
کوکسی شهابه آجوب کیتمزدک ،
اوانشدن اوقه هدف ایتیزدک
ترانی اولایدک سن بر آ ز ، کوکل !

شیمدی سن دیلمه فاکدن امان ،
کیمسه دن بکلمه دردکه درمان
چاره بولاماش بودرده لقمان
اولان یوقدر عشقه دواساز ، کوکل .

کرم دیر ، بارلارن سودم اصلیمی .
دنیایه دیکشم بن اونازلیمی .
عجب اوده نیم کبی یاسلیمی .
یازی شاد اولمایان سن اولماز ، کوکل !

اصلی

کوکلدن کوکله کوپری وار ، دینیر .
نونه سی اینته بو اینکی شعر .

— برمدت صوکره —

— ۳۳ —

بم برده شویله بر قاج بتم وار ،
ایدرم او تیری هر زمان تکرار :

« او کوندن بری »

کز کن بر صبح تنها چایدره ،
باشمده سوداسی او شهرزاده مک ،
لاله نک سودیکی طاتلی بایدره
صالیبیری کلین دالی بادمک .

نصل اولدی ، بردن قاراردی هوا ،
باشلادی یاریلوب کولک بو شامنه ،
چو بردی آرزو کره ایشی طولویه
سنبل دیورکن اوکا بن ده مین
دلدی شمسیمه ایری دانهلر .
پریشانندی حالم اولماه اکر
قوجه بر چنارک قوجانی سیر .
اورده اولدم قضا او قوندن اعین .

طبیعتک نجه هر حالی کوزل .
بووقسز کلن ، طولو ، یاغور ، سل .
نشملی رؤیاه و برمدی خلل ،
بوزمادی وزنی اونشیده مک .

فقط او چپچکللی کلین ، نازی دال !
قیریلوب چایریدی ؟ نه حزن زوال !
بهاردن اومارکن بوسه لی وصال
بییدی ضربه سی باد عدمک .

او آنده روحی بورودی ملال .
او کوندن بریدر آچی بر خیال
شو خاستا کوکله و برر بیک کلال ،
تهائی کلز یأس و الملک .

کرم

اصلیجکم ایواه حقیقه سن
چوق اشکنجه کوردک بتم یوزمدن .
کوکل آجینندن ، اوزهردن آه !
واردی کرمدن چوق طلده آگاه ؟
شیمدی او آتشار نور اولوب بزه
کونشار سریلسین بو کججه مزه .
بتمده لک یاتوق شرع ، کوزلم ،
« قاج قوزولو جیلان ! » دین غزلم .

یاردلی بر جیلان بره سرملش ،
جان چکیشیوردی ؟ دره لر مدهش
ایکیتلیری عکس ایدیوردی .
یاننده دیشیمی ایکیلیدیوردی .

حزین یاورولری شاشقین و نورقاق

ایری کوزلریله دونوب باقرق

سانکه اقلره یالواریرلردی .

بو حال کوردونجه دردم قیاردی .

آوجیلر اوزاقدن نشان آلیرکن

شوبیتلرله اولدم ناله زن :

« قاج قوزولو جیلان : »

سوره سوره آوجی طاغدن ایندیرمش .

قاج قوزولو جیلان ، یاد آوجی کلدی .

یانی چکوب ایواه سنی سیدیرمش .

قاج ، قوزولو جیلان ، یاد آوجی کلدی .

شوغین دره سندن ایندی سوریدی .

سوریدن آیرلش ، یازیق ، برلیتی

اوقلرله دلفش نازک دریدی .

قاج ، قوزولو جیلان ، یاد آوجی کلدی .

یاووز برنشانجی دوشمش ایزیت .

آل قانی آقیتمش ایکی دیزینه .

مور سینکلر قومش الا کوزینه .

قاج قوزولو جیلان یاد آوجی کلدی .

آوجینک توده سی یاماندر یامان .

آجیمق نه ییلمز ، ویرمز هیچ امان .

طوروب اینکله مکه فوت ایته زمان .

قاج قوزولو جیلان ، یاد آوجی کلدی .

بویاردن سوکره خیر ایتمز اشک .

کوزیه قوزولرک براقاز بشک .

طورمه غایری بورده قالمادی ایشک .

قاج قوزولو جیلان ، یاد آوجی کلدی .

کرمک یاراسی جکرتنده در ،

کوزله کوروله مز ، یک درینده در .

حانیرم آخرت سفرینده در .

قاج قوزولو جیلان ، یاد آوجی کلدی .

اصلی

امان کرم ، بویک آجیققی شعر .

یانقدیرم سوزک ذاتا ای شاعر .

فقط بویله فنجیع شیلر سویله مه .

قلقلر کلدی باق اوزر مه .

قدیر یوزمه کولور ارنق

بوکیجه ده طورماز اغلارسه ق یازیق .

بکا شوخ و شاطر برغزل سویله .

سازکی برکره اله آل هله .

کرم

اویکه بر بوسه ویر اوکل یاناقدن .

İSTANBUL

KÜTÜPHANESİ

BELEDİYESİ

TÜRK KİTAPLIĞI

آلايم الهامی پنه شفقدن .
بر بوسه ده شیرین کراز دوداقدن .
مدد اصفهاندن کلیر بو غزل :

عزل

قولنده سیتله باغه کیدیور .
یا ناقلری آل آل ، فراجه سی مور .
تره نک کلیدر دیبه بکا صور .
مدد اصفهاندن کلیر بو کوزل .

اوزوم قویارمغه کیدر بو پری .
او سبیدن اولمش بو کون سحری .
صالحیم لر اوپه جک نازلی الری .
مدد اصفهاندن کلیر بو کوزل .

اصلی

نه کوزل !

کرم

سو کلیم ، سن ده کرم ایت ،
لاهوری سکه روحی ایکه کت

اصلی

بکم چوق اوزولدم ، یورولدی سم .
چو جوقجه در ذاتا سازه هوسم .
سنک کبی بو کسک دکل نفسم .
ینه امرایدرسک ، فرمان سنکدر .

چاریه کدر اصلی سنک ارسلانم .
جانغله ، باشمله سکا قوربانم ،
سن همان اراده بویور سلطانم ،
یولکه جان ویرسین فرمان سنکدر .

غزل

امان دوستلر ، باقک شو کیلانه .
کیدیور قاتهرق توزی دومانه .
سواریمی اولان بیکیکت جوانه .
کیسه بیتشه من شو اصفهانده ،

دیم اسپرکسین کم نظرلردن ،
آتاسنه باغیشلا سین یارادان .

اونک کی آتلی شانلی قهرمان
یولوغاز بلدکده بوتون جهانده .

کرم

مدد الله ، مدد ! بونه احساندر !
کوزلیر اینجده یارم سلطاندر .
ملکدر ، خوریلر اوکا حیراندر .
خان اصلیم کرمی احیایه کلدی .

اصلی

تا کریم او جوانی یکتا یار آتش ،
جالتنه عرفان نورنی قاتمش .

دیدیلر شهزاده ک سنی آراشم .
جاریه ک یکدن دنیا به کلدی .

کرم

یارم سینه سنی صیم صیقی صارمش .
نه قادر دوکمه سی ، ایکنه سی وارمش !
کلک دیکنی نه جوق بانارمش !
اوجنجی اولور پیرتار الیمی .

اصلی

کل دیکنیز ، کوزل قصورسز اولماز .
یکمدن اومازدم بویه اعتراض ،
عجله ایتمه ییک ، صبر ایدک براز .
چقارماییک دوواغمی ، تلی .

کرم

نه دن آجیورسک کوزم ، سینه کی ؟
المی قاناتدی چک شو ایکنه کی .
مرحت ایت اصلیم اغلامه نی .

قابالیمی طورسون او یاسمینلر ؟
قفسده بوتالادی شو کو کر جینلر ؟
نازی تا بو قودو ایتر کلینلر .

چیچکلر یاشاری هواسز ، صوسز ؟
نه دن بویه طورسون ممه لر محبوس ؟
باق ، چیریشیورلر بونا زینلر .

اصلی

کوخمه سودیکم صاقین سوزمه ،
اویله ملول ملول باقه یوزمه
هیچ اوزمک ایستری جاریه ک سنی ؟
فقط پدرمدر بویوتن نی .

بابامله بویولده نیم عهدم وار ،
آچدیرمه سینه می بکا ، دردم وار .

کرم

اوزیمی نازینه قوریان ایتدیکم .
یتیمی نابونجه حشرت چکدیکم ؟
شو موم کبی یاندم ؟ اریدم یتیم
عشقمنر چیقما سین صباحه یتیم .

آه ، باشم دونیور ، کوزم قاراردی .

اصلی

نه اولدی ، ایواه ! کل یوزی صاراردی !

کرم

اولیورم اصلیم ، زهرلندم آه !

بابا كلك ايشيدر ، يازيق ، شوكتاه .
 دو كهيه ، ايكنهيه صاقين سورمه ال .
 سورولش اونلره اكسير اجل .
 آه اي ظالم كشيش ، نى سن ياقذك .
 امان سوديچكم سن ياعه صاقين !
 شواتش كوملكي قوياز بيرتهرق .
 اولسون آغولرى گلدن ايراق .
 بكا كفن اولسون چيقار اونى سن .
 قورقارم سنى ده ياقار البسهك .

اصلى

خاير اونلر دكل ، آكلادم ، زهر
 بابامك ويرديكي اوشربتده در .
 سكا آيرى آلتين طاسله كتيردى ؛
 كوزمك اوكنده ايواه ايچيردى .
 نه بيليردم ؟ الله ! نه جنابت بو !
 دامادينه صونقم دوكونده آغوم !
 بابا ، ايكي الم ياقه كده يارين
 حضورينه چيقوب رب قهارك
 ديرم كه لك الحاق بر اهانتله
 جرات ايدن بودر زوجى قتله .

اوف ! بوغوليوردم ، يانيوردم آه !
 سنى كدولردن صاقلارين آله .
 — آغزندن آلهولى آهلهر صاوردهرق
 اكال انقاس ايدر —

اصلى

— اوستنى باشنى بيرتهرق سوپوتوب يارى چيلاق
 كرمك اوستنه آتيلهرق وصيم سيق صاقلهرقى —
 كرم ، ياقديلر بزي عاقبت
 حسد ، كين ، تعصب ، او اوج مصيبت .
 براقه اونلره كرم نى سن ،
 بو دنياده سنسز نه ياپارم بن ؟
 صاغكن آييرم شدى بزي او اللر .
 مهاده كيدلم باوى برابر .
 سنكله اولمك ده بر نوع وصلت .
 اوليوردم الله ! نه بويوك دولت !
 آييراما ز اوتق بزي كيسه لر .
 شو كند قوللارى قيرسينلر مكر .
 بر كفنه صادوب هر ايكي مزي .
 برابر تابوته قويسونلر بزي .
 كيورسهك طوراعه بوييله كيورز .
 پاه يانادر كول اولور قاريشيرز بزي .

فقط بوکا اونلار ویرمزلر جواز .

شوموم طوقالی صاجی براز .

آه اینته ده وویلدی موم ، طوتوشیورز .

فلکک رغننه قاووشیورز .

خام

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

فیاتی ۱۵ غروشد

« خلق ایمن تماشا » سلسله نیک برنجی شایسته تشکیل
ایده « عاشق غریب » پیوسته ایاله کتبخانه سنده بکری غروشد
فیاتی سانبه سنده در .

عروک طبع ایداش دیگر منظوم اثرلی :

قبر منکشی لری شعر مجموعه می

حرک اطرافنده

بیانی کلر

منظوم تماشا

عاشق غریب

ایله رده طبع ایداش جاک اولانار :

ساز تهریلری شعر مجموعه می

فرانز جه دن مترجم منظوم نازغی هاله

صوفونیزه

منظوم تماشا

عزیز حیات